

TÍÐINDI

Duga ekki at meta um avleiðingarnar

Dreingirnir gera tað, tí tað er spennandi, genturnar tí tær eru smikraðar. Men hvørgin dugir at meta um avleiðingarnar av at senda nakinmyndir

Danjal av Rana

Hetta er ikki fyrstu ferð, at vit síggja at menn lumpa ungar gentur at senda sær nakinmyndir og hetta verður heldur ikki seinastu ferð. Tí er tað so týðningarmikið at viðgera evnið

um og kvinnum eigur tó at vera hendan: Ikki at taka nakinmyndir av tær sjálvari og ikki at senda tær til nakran.

- Hetta hevur verið so ofta frammi nú, at øll eiga nú at hava skilt, at ein eigur ikki at taka slíkar myndir. Avleiðing-

heilt við enn, greiðir hann frá.

Hjá gentunum er tað eisini ofta uppmærkssemi, sum smikrar og fær tær at tryggja síni mørk, heldur SSP-ráðgevin.

- Onkrar gentur eru sárðar og eru kanska lættari at lokka, nú tær fáa uppmærkssemi

fært ikki tryggjað tær, at hann hevur slettað myndirnar. Tú veitst ikki, hvørjum øðrum, hann hevur sent myndirnar, sigur hann og vísir á ein annan vanda eisini:

- Tað er heldur ikki ókent, at slíkar myndir verða nýttar

sjálvum og øðrum, greiðir Óli Rubeksen frá. Í sætta flokki er SSP aftur á vitjan í skúlanum og tosar tá aftur við næmingarnar um etikk á netinum.

Tá slíkar sakir koma fram, verður SSP eisini vanligar boðsent.

- Tað fyrsta, sum vit gera, er at fáa fatur í teimum, sum tað snýr seg um, ikki minst foreldrunum. Ofta er jú talan um eitt politimál, og tá gerast foreldrin náttúrliga ein partur av tí heila, sigur hann.

Er klikkað at senda slíkt víðari

Hann greiðir frá, at um SSP fær fráboðan um, at myndir verða deildar á skúlanum, verður ofta roynt at fara miðvíst eftir teimum, sum deila myndirnar.

- Vita vit til dømis í hvørjum flokkum, myndirnar verða deildar, so fara vit inn í teir flokkarnar og greiða teimum frá støðuni. Tá hava vit eisini ofta lögregluna við okkum, sum er ein týðningarmikil viðleikari í okkara fyrbyggjandi arbeiði, sigur hann.

Óli Rubeksen minnir tó á, at tað er ikki forboðið at taka eina mynd.

- Tað er heldur ikki forboðið at senda hana til nakran annan. Tað er bara klikkað, tí ein veit ikki, hvørjar avleiðingarnar kunnu vera.

Vit kunnu øll gera okkurt býtt

Tað er heldur ikki forboðið at fáa eina mynd sendandi. Men tað er forboðið at senda hana víðari.

- Hetta skulu vit eisini læra okkara ungu, hetta skulu tey duga. Man sendir ikki tilfar til ein triðja persón. Tá er tað alvorligt, tá er talan um eitt lógarbrot, sigur hann.

Óli Rubeksen sigur, at hetta er sjálvandi eitt evnið, sum er afturvendandi í øllum heiminum.

- Aðrastaðni síggja vit, at ung siga, at tey leggja einki í tað, um slíkar myndir verða deildar og koma fram alment. Spurningurin er, um tey siga tað sama um nøkur ár. Aftur har – tað er torført at meta um langtíðaravleiðingarnar, sigur hann.

- Vit skulu minnast til, at ung fólk gera býtt ting av og á. Júst í hesum førinum kann tað bara blíva so álvarsamt, og hetta býtta kann fylgja teimum í árávis. Vit mugu royna at greiða teimum frá vandanum og siga við tey, at jú færri býtt ting tey gera, jú minni er vandin fyri at tað verður sent um allan heimin.



við jøvnum millumbilum.

- Hetta er tibetur ikki nakað, sum florerar millum ung alla tíðina. Men tað stingur seg upp av og á.

Eitt er at koma til botns í, hví menn gera slíkt. Óli Rubeksen, sum arbeiðir í SSP-ráðgevingini sigur, at ofta vísir tað seg, at menninir hava aðrar trupulleikar at dragast við.

- Hjá nøkrum er hetta ein háttur at fáa uppmærkssemi, meðan aðrir halda tað vera spennandi og stuttligt, at fáa ungar gentur at senda slíkar myndir. Tað vísir seg, at dreingirnir sum oftast eru eldri enn genturnar, sigur hann.

Ikki taka slíkar myndir

Tummilfingurreglan hjá gent-

urnar kunnu gerast risastórar og óyvirkomiligar, sigur Óli Rubeksen.

Hann sigur, at royndirnar hjá SSP-samstarvinum vísa, at genturnar ofta eru undir 15 ára gamlar.

- Tað er ikki tað, at tær eru óndar ella býttar ella útspekuleraðar ella nakað tilíkt. Vit skulu minnast til, at seksualitetur er ein partur av lívi okkara, eisini hjá ungum gendum og dreingjum. Hann skal bara ikki útstillast á netinum. Trupulleikin er, at tær duga ikki at meta um møguligu avleiðingarnar av at senda slíkar myndir. Meðan kroppurin hjá teimum er byrjaður at blíva vaksin, so hevur menningin av heilanum ikki fylgt

frá einum dreingi. Bráðliga er onkur, sum vísir teimum uppmærkssemi, sum smikrar tær og fær tær at tryggja síni mørk. Hjá onkrum snýr tað seg um at vísa dirvi. Torir tú at taka eina nakinmynd? Torir tú at senda hana? Men sum sagt, tað er torført at meta um avleiðingarnar, sigur hann.

Myndirnar kunnu ikki strikast

Trupulleikin hjá hesum ungu er, at tá myndin fyrst er lögð út á netið, tá er hon farin. Tú hevur ikki ræði á henni longur ella hvar hon ferðast og tað er fullkomiliga ógjørligt at tryggja sær, at øll eintøk av myndini eru strikað.

- Tú fært ikki slettað tað. Tú

sum hóttanir. Tá tú fyrst hevur sent eina, verður tú biðin um at senda eina afturat. Annars senda vit myndirnar til mammu tína. Ella tú verður hótt at gera onnur ting, sigur Óli Rubeksen.

Seinastu sjeý árinu hevur SSP havt foreldrafundir í øllum fjórðu flokkum í landinum hvørt ár.

- Hetta er ein framløga, sum nertir við allar tær vanligastu avbjóðingarnar, sum foreldur mæta í digitala og online-lívinum hjá børnunum hjá sær. Eg kenni ongan skúla, sum ikki tekur evnið upp, sigur hann. Í framløguni verður nortið við bæði tað at kjatta við onnur, at kjatta við fremmand og at taka myndir og senda mynd av sær